

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VII. An Remiſſio venialium ſit effectus Sacramentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

acterem esse signum indelebile: quod ad minus debet intelligi pro hac vita. Idem etiam ostenditur à posteriori ex eo, quod Sacramenta imprimantia Characterem nequeant iterari; cuius ratio est indelebitas Characteris juxta Concilia supra & Doctores. Denique à priori probatur ex eo, quod Character à solo Deo dependeat in fieri & conservari, nec habeat contrarium à quo possit expelli.

78.
Immo & in
aliis.

Secunda pars etiam non fit à Conciliis definitiva, docetur tamen communiter à Theologis cum *D. Thoma q. 63. art. 5. Scoti d. 6. q. 9. num. 19. & 20.* Probatur in primis à posteriori: quia Christianus vel Sacerdos qui post mortem miraculose revivisceret, non iterum baptizaretur aut ordinaretur; quod signum est Characterem post mortem manere. Quamvis id non videatur omnino efficax: eò quod forte quis respondere posset, in tali casu specialiter Characterem relinqui, aut certè reproduci: sicut etiam moriens extra statum gratiæ regulariter mox amittat habitum supernaturalem fidei, constat tamen relinqui aut reproduci in eo qui resuscitatur; cum hic omnino videatur suscitari cum habitu supernaturali fidei præhabito.

Deinde suadetur: quia post hanc vitam non habet Character contrarium, à quo expellatur: illud enim foret peccatum, per quod tamen demeritorie non expellitur, uti gratia; immo in ipso etiam actu mortaliter peccaminoso, v. g. sacrilegà Sacramenti susceptione, imprimitur, ac nequidem per peccatum apostasiæ deletur.

79.
Aliud quo-
ad hoc est de
fide ceterisq;
donis gra-
tie.

Dices: Character saltem non manet in damnatis, uti nec fides & alia dona supernaturalia. Resp. Characterem manere; cum ex se sit indelebilis: secus quam fides & alia dona; quæ cum demeritorie possint etiam in hac vita deleri, potiori jure auferentur à damnatis. Deinde dona ista tendunt principaliter ad operationes, quæ damnatis sunt impossibiles. Denique per se inchoant, & disponunt ad justitiam ac amicitiam Dei, damnatis nullatenus convenientem. At Character etiam seculari, nec ita proprie, disponat suo modo ad gratiam, principaliter tamen est in signum potestatis seu muneris accepti, quod in familia Christi exercuit sive baptizatus, sive confirmatus, sive ordinatus. Unde manente fide principali, manet, Beatis quidem ad gloriam seu decorem aliqualem, damnatis autem ad confusionem; ut rectè *D. Bonav. d. 6. p. 1. art. 1. q. 5. ad 4.* Quemadmodum in signe militare magni ducis iis qui strenue pugnarunt est ad gloriam, etiam tempore pacis; ignavis autem vel desertoribus ad ignominiam.

80.
Qui poterit
Character

Sed restat scrupulus, quomodo Character cedet damnatis ad opprobrium: cum neque ipsi illum in se, neque alii in ipsis

illum videre possint: eò quod Character, veluti forma supernaturalis, non possit videri natura cognosci; non sit autem verisimile Deum specialiter elevare potentiam damnatorum ad eliciendam notitiam supernaturalem. Resp. in primis posse creari damnatis confusionem ex hoc quod sciant se à beatis videri tamquam insignitos signo Christi. Deinde forma supernaturalis potest actu naturali videri juxta dicta in materia de Angelis, ad eòque potest Character videri à dæmonibus & animabus damnatorum; & ab his post resumpta corpora abstractivè cognosci, aut fortè intuitivè divinà ordinatione. Immo dato, quod formæ supernaturalis nequeant naturaliter videri, adhuc non apparet improbabile *Præposit. 10 q. 63. num. 25.* Deum ad majorem damnatorum cruciatum peculiariter concurrere, ut Characterem videant. Adde, quod *Aragia d. 17. num. 28.* putet non esse plane certum, quod Character sit forma supernaturalis: cum tam illa, quam naturalis aliqua & spiritualis qualitas potuisset ad id muneris ex institutione assumi. Quamvis communiter & rectè id supponatur, veluti congruens Ordini gratiæ, ad quem spectat Character; qui insuper à solo Deo est producibilis.

QUESTIO VII.

An Remissio venialium sit effectus Sacramentorum?

NON dubitant Theologi, quin in quantum saltem Sacramentis peccata venialia remittantur, scilicet per Baptismum, Confessionem, Eucharistiam & Extremam Unionem; quod quæ ratione verum sit, agendo de singulis in particulari patebit.

De aliis vero tribus Sacramentis, Confirmatione, Ordine & Matrimonio non est res adeò explorata. Quamvis communior opinio Theologorum affirmet: eò quod remissio venialium sit maximè consona & proportionata his Sacramentis, veluti vivorum & amicorum Dei, ut ex vi ipsorum non tantum crescat amicitia, sed etiam auferantur leviores offensæ inter amicos conpossibiles. Alia autem ratione, sive ex natura Sacramentorum, sive ex aliqua doctrina revelatâ quis eam desumere tentet, non potest hæc opinio efficaciter probari.

Habet etiam eadem doctrina difficultatem, quod gratiæ habitualis, quæ per hæc Sacramenta conferuntur, non habeat oppositionem cum peccatis venialibus, immo consistat cum actuali eorumdem complacentiâ; cum tamen venialia non tollantur, nisi per aliquid cum eis impossibile. Nec dici potest impossibile cum illis esse extrinsecam condonationem Dei, quæ remittit

mittantur: nam hæc condonatio præsupponit juxta communem regulam aliquem actum saltem virtualiter retractativum culpe commissæ ex parte ipsius hominis: quidquid Suarez existimet venialia remitti per Sacramentum, etsi non adsit alia dispositio, quam quod suscipiatur sine actuali complacentia peccati venialis, cum sola voluntate seu desiderio suscipiendi Sacramentum & effectum ejus. Quod desiderium tamen nisi sit tale, ut virtualiter sit impossibile cum culpa veniali, omnino non sufficit. Alias etiam ferè semper liberarentur homines in susceptione alicujus Sacramenti ab omnibus omnino venialibus: cum remitterentur omnia, quibus actu non est affectus, etiam sine ulla displicentiâ præviâ: uti ordinariè seu plerumque non habent in ipsâ susceptione actualem affectum erga aliquod peccatum. Deinde nequidem in Sacramento Pœnitentiæ remittuntur venialia sine displicentiâ eorundem.

Quòd si verò cum communi doctrina exigatur retractatio, saltem virtualis, peccati venialis per Sacramenta remittendi, adhuc difficultas restat: eò quòd per hujusmodi retractationem antecederet ad susceptionem Sacramenti jam remissa sint omnia venialia, ad quæ se extenderit in homine justo, juxta doctrinam multorum valde probabilem, ut patet ex dictis in *Tract. de Gratia d. 5. q. 7.*

Ad hanc nihilominus difficultatem respondere posset probabilem quoque esse alteram sententiam, quæ putat nequidem attritionem sine Sacramento sufficere ad remissionem venialium. Hoc autem posito, possent per Sacramenta remitti immediatè venialia, interveniente retractatione, saltem virtuali, quæ alioquin se solâ non suffecisset.

Aliter adhuc respondet Cardinalis Lugo, non omnia venialia, etiam ad quæ se extenderit displicentiâ, necessariò remitti per Sacramenta, sed interdum nonnulla relinqui juxta regulam ordinationis divinæ. In quo nulla est impossibilitas: quamvis de ipso facto non adsit nisi conjectura. Idem Auctor consequenter censet, quòd etsi ex natura rei non sit necesse collationi gratiæ jungi remissionem venialium, sit tamen valde consentaneum legibus amicitiae, ut quoties aliquis admittitur ad novum complementum & arctius amicitiae vinculum, condonentur offensæ leves, vel omnes, vel ex parte: ac proinde cum quævis collatio gratiæ sit novum amicitiae vinculum &c. congruum censet, ut afferat secum condonationem aliquam, si non integram, saltem partialem, offensarum levium, quarum est retractatio. Ex qua tamen congruentia nil certi determinari potest.

Præterea admissio, quòd per quamvis retractationem dimittantur justo omnia venialia ad quæ se extendit, adhuc posset esse locus remissioni, saltem mediatae peccatorum venialium per Sacramenta, quatenus per hæc ex opere operato confertur gratia actualis, opportuna eliciendis piis motibus, quibus deinde venialia immediatè deleantur. Quamvis hic remissionis modus non vertatur hoc loco in controversiam. Deinde locus immediatæ remissioni adhuc esset in casu, quo per accidens hæc Sacramenta causarent primam gratiam: ante quam venialia etiam retractata non remittuntur peccatori. Quòd si nihil horum placeat, dicendum foret, non per omnia Sacramenta remitti immediatè culpas veniales.

DISPUTATIO QUINTA.

De Institutione & Essentia Sacramenti Baptismi.

BAPTISMUS nomen græcum, etsi in sacris Litteris frequenter omne ablutionis genus significet; & aliquando ad aquas passionis seu afflictionis significandas translatum sit, ut cum Christus *Luce. 12.* inquit: *Baptismo habeo baptizari;* Tamen apud Ecclesiasticos Scriptores eam corporis ablutionem declarat, quæ cum Sacramento conjungitur, nec sine præscripta verborum forma ministratur. In qua quidem significatione Christus & Apostoli ex Christi instituto plerumque voce baptismatis seu baptizatiōis usi sunt, ut passim ex Evangelio & Actibus atque Epistolis Apostolicis est manifestum.

Ob varias utilitates Baptismi hoc modo

sumpti varia alia ei conveniunt nomina. Nam partim in Scriptura, partim à Patribus vocatur Expurgatio, Circumcisio, non manufacta, Aqua salutaris, Lavacrum vitale, Fons aquæ vitalis, Sacramentum fidei, Sacramentum regenerationis, Diluivium peccatorum, Signaculum Christianorum, Sacramentum illuminationis. Quorum omnium nominum rationes assignare non erit difficile, attentis materiâ & formâ ac effectibus hujus Sacramenti, cum quibusdam ceremonialibus, quæ comitantur. Vide Suarez *q. 66. art. 1. Vasquez d. 140. c. 1.*

QUÆ.